

บทที่ 2

ระเบียบวิธีวิจัยและลักษณะของข้อมูล

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาดังนี้

- ก. จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารต่าง ๆ ได้แก่ หนังสือ บทความ เอกสาร และสิ่งตีพิมพ์ต่าง ๆ
- ข. จากการศึกษาวิจัยข้อมูลที่ได้จากนักเรียนที่ตกเป็นตัวอย่าง

วิธีการเลือกตัวอย่าง

ได้สุ่มเลือกตัวอย่างนักเรียนในโรงเรียนประเภทสหศึกษาที่สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร โดยการสุ่มตัวอย่างแบบหลายชั้น (Multi-stage sampling) ดังนี้

ขั้นที่ 1 เลือกโรงเรียน

โรงเรียนที่สังกัดกรมสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานครแบ่งออกเป็น 8 กลุ่มการศึกษา โดยแบ่งตามเขตที่โรงเรียนนั้นตั้งอยู่ โรงเรียนที่เป็นสมาชิกทั้ง 8 กลุ่มการศึกษา จะประกอบด้วยโรงเรียนที่มีนักเรียนหญิงล้วน โรงเรียนที่มีนักเรียนชายล้วนและโรงเรียนผสมที่มีนักเรียนชายและนักเรียนหญิง (สหศึกษา) รวมกันอยู่มิได้แยกประเภท แต่ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการศึกษาเฉพาะโรงเรียนสหศึกษาที่เป็นสมาชิกแต่ละกลุ่มมาสุ่มตัวอย่างเลือกขึ้นมา 1 โรงเรียน ที่ละกลุ่มการศึกษา ซึ่งรายชื่อโรงเรียนที่ทำการสุ่มตัวอย่างขึ้นมาทั้ง 8 โรงเรียน ดังนี้

กลุ่มการศึกษาที่ 1 มีโรงเรียนที่สังกัดกรมสามัญศึกษาที่เป็นประเภทโรงเรียนสหศึกษาจำนวน 6 โรงเรียน โดยสุ่มเลือกมา 1 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนสุวรรณศุทธาราม-วิทยา

กลุ่มการศึกษาที่ 2 มีโรงเรียนที่สังกัดกรมสามัญศึกษาที่เป็นประเภทโรงเรียน
สหศึกษาจำนวน 4 โรงเรียน โดยสุ่มเลือกมา 1 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนพุทธจักรวิทยา

กลุ่มการศึกษาที่ 3 มีโรงเรียนที่สังกัดกรมสามัญศึกษาที่เป็นประเภทโรงเรียน
สหศึกษาจำนวน 10 โรงเรียน โดยสุ่มเลือกมา 1 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย

กลุ่มการศึกษาที่ 4 มีโรงเรียนที่สังกัดกรมสามัญศึกษาที่เป็นประเภทโรงเรียน
สหศึกษาจำนวน 10 โรงเรียน โดยสุ่มเลือกมา 1 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนศรีพฤฒา

กลุ่มการศึกษาที่ 5 มีโรงเรียนที่สังกัดกรมสามัญศึกษาที่เป็นประเภทโรงเรียน
สหศึกษาจำนวน 18 โรงเรียน โดยสุ่มเลือกมา 1 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนเทพศิรินทร์ร่วม-
เกล้า

กลุ่มการศึกษาที่ 6 มีโรงเรียนที่สังกัดกรมสามัญศึกษาที่เป็นประเภทโรงเรียน
สหศึกษาจำนวน 14 โรงเรียน โดยสุ่มเลือกมา 1 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนวัดบวรมงคล

กลุ่มการศึกษาที่ 7 มีโรงเรียนที่สังกัดกรมสามัญศึกษาที่เป็นประเภทโรงเรียน
สหศึกษาจำนวน 14 โรงเรียน โดยสุ่มเลือกมา 1 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนธนบุรีวรเทพีพลา-
รักษ์

กลุ่มการศึกษาที่ 8 มีโรงเรียนที่สังกัดกรมสามัญศึกษาที่เป็นประเภทโรงเรียน
สหศึกษาจำนวน 10 โรงเรียน โดยสุ่มเลือกมา 1 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบึงฉวนารุณ

ขั้นที่ 2 เลือกห้องเรียนในโรงเรียนที่ตกเป็นตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้สุ่มเลือกห้องเรียนมาโรงเรียนละ 3 ห้องเรียน รวมห้องเรียนที่ตกเป็นตัว
อย่างทั้งสิ้น 24 ห้องเรียน

ขั้นที่ 3 นักเรียนที่ตกเป็นตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้เลือกศึกษาเฉพาะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่บิดายังมีชีวิตอยู่ เนื่องจาก
นักเรียนในวัยนี้มักจะมีอายุระหว่าง 14-17 ปี ซึ่งนับว่าอยู่ในช่วงวัยรุ่น นอกจากนั้น นักเรียนใน
ชั้นการศึกษานี้ ส่วนใหญ่จะต้องพบกับสิ่งแวดล้อมใหม่ ๆ เนื่องจากการเปลี่ยนชั้นเรียนหรือย้าย

โรงเรียน ดังนั้น วัยรุ่นในช่วงอายุนี้ อาจจะมีความต้องการคำปรึกษาหรือคำแนะนำจากบิดา เกี่ยวกับการประพฤติตนอย่างเหมาะสมมากกว่าวัยรุ่นในช่วงอายุอื่น ประกอบกับการที่กลุ่มตัวอย่าง ศึกษาอยู่ในโรงเรียนของรัฐบาลจะทำให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่มีภูมิหลังที่แตกต่างกันโดย เฉพาะปัจจัยทาง ด้านเศรษฐกิจ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นที่ 1 เข้าพบผู้บริหารโรงเรียนเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล

ขั้นที่ 2 เข้าพบอาจารย์แนะแนว เพื่อขอความร่วมมือในการแจกแบบสอบถาม รวมทั้ง อธิบายรายละเอียดและวิธีการกรอกแบบสอบถาม

ขั้นที่ 3 อาจารย์แนะแนวของแต่ละโรงเรียนได้แจกแบบสอบถามให้นักเรียน โรงเรียน ละ 100 คน ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกันระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิง เมื่อนักเรียนกรอก แบบสอบถามเสร็จแล้วให้นำมาคืนที่อาจารย์

ขั้นที่ 4 การเก็บแบบสอบถาม ผู้วิจัยนำทางโรงเรียนเป็นผู้กำหนดเวลาในการไปรับ แบบสอบถามคืน ซึ่งใช้เวลาประมาณ 1-2 สัปดาห์ ปรากฏว่า ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 631 ชุด แต่เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษานี้จึงเลือกเฉพาะนักเรียนที่บิดา ยังมีชีวิตอยู่เพื่อเป็นกลุ่มตัวอย่างเท่านั้น รวมหน่วยตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษามีทั้งสิ้น 600 ราย กล่าวคือ มีนักเรียนชายจำนวน 300 ราย และนักเรียนหญิงจำนวน 300 ราย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. นักเรียนชายหญิงจากโรงเรียนสุวรรณสุทธารามวิทยาลัยจำนวน 63 ราย
2. นักเรียนชายหญิงจากโรงเรียนพุทธจักรวิทยาจำนวน 73 ราย
3. นักเรียนชายหญิงจากโรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัยจำนวน 100 ราย
4. นักเรียนชายหญิงจากโรงเรียนศรีพัฒนาจำนวน 84 ราย
5. นักเรียนชายหญิงจากโรงเรียนเทพศิรินทร์ร่วมเกล้าจำนวน 80 ราย
6. นักเรียนชายหญิงจากโรงเรียนวัดบวรเมณฑิลาจำนวน 69 ราย

7. นักเรียนชายหญิงจากโรงเรียนชนบุรีวรเทพีพลารักษ์จำนวน 60 ราย

8. นักเรียนชายหญิงจากโรงเรียนปทุมวารคณจำนวน 71

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างบุตรวัยรุ่นและบิดาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน ลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) และคำถามปลายเปิดจำนวน 17 ข้อ

ตอนที่ 2 ประกอบด้วยคำถามที่วัดความสัมพันธ์ระหว่างบุตรวัยรุ่นกับบิดา คำถามแต่ละข้อจะประกอบด้วยคำตอบให้เลือก 5 ระดับ ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ด้านบวก 29 ข้อ และความสัมพันธ์ด้านลบ 3 ข้อ รวมทั้งหมด 32 ข้อ

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดการให้คะแนนแต่ละข้อของแบบสอบถามดังนี้

ข้อ 1(ก)(ข)(ค)(ง), ข้อ 7, ข้อ 8 (ดูจากภาพผนวก) เป็นการวัดความใกล้ชิดสนิทสนม การพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การทำให้บิดาพอใจ ความไม่เข้าใจกัน และทำกิจกรรมร่วมกัน กำหนดให้ดังนี้

เป็นประจำ	ให้ค่าคะแนน	5
บ่อย	ให้ค่าคะแนน	4
พอสมควร	ให้ค่าคะแนน	3
นาน ๆ ครั้ง	ให้ค่าคะแนน	2
ไม่เคยเลย	ให้ค่าคะแนน	1

ข้อ 6 เป็นการวัดความคล้ายคลึงกันในด้านความคิดเห็น กำหนดให้ดังนี้

ตรงกัน	ให้ค่าคะแนน	5
ตรงกันเป็นส่วนใหญ่	ให้ค่าคะแนน	4
ค่อนข้างตรงกัน	ให้ค่าคะแนน	3
ตรงกันเป็นส่วนน้อย	ให้ค่าคะแนน	2
ไม่ตรงกันเลย	ให้ค่าคะแนน	1

การวิเคราะห์ผลและการนำเสนอข้อมูล

1. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบุตรวัยรุ่นและบิดา
2. วิเคราะห์มัชฌิมเลขคณิต (\bar{x}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และเปรียบเทียบความสัมพันธ์ตามตัวแปรประชากรสังคมและเศรษฐกิจ โดยใช้ F-test

ลักษณะทั่วไปของข้อมูล

เพื่อเป็นการแสดงให้เห็นถึงประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ชัดเจนยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงได้แสดงลักษณะทั่วไปของข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ โดยแสดงร้อยละของนักเรียนจำนวนกตามลักษณะภูมิหลังต่าง ๆ แยกตามเพศ

เมื่อจำนวนนักเรียนตามเพศ จำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 600 คน เป็นนักเรียนชายร้อยละ 50 (300 คน) และนักเรียนหญิงร้อยละ 50 (300 คน) ซึ่งมีลักษณะทางด้านประชากรสังคมและเศรษฐกิจดังนี้

ก. ลักษณะทางประชากร

1. เพศ

ตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ มีสัดส่วนของนักเรียนชายเท่ากับนักเรียนหญิง (ดังตารางที่ 1) ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือจากทางอาจารย์ที่ช่วยทำการแจกแบบสอบถามว่า ผู้วิจัยมีความประสงค์ที่จะได้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชายและนักเรียนหญิงในสัดส่วนที่เท่ากันหรือใกล้เคียงกันมากที่สุด และก็ได้รับความร่วมมือจากอาจารย์เป็นอย่างดีจึงมีผลทำให้ทั้งนักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีสัดส่วนเท่ากัน

2. อายุของบุตร

เกือบครึ่งหนึ่งของนักเรียนทั้งชายและหญิงมีอายุประมาณ 16 ปี (ร้อยละ 42.7) รองลงมาคือ กลุ่มที่มีอายุ 15 ปี (ร้อยละ 36.3) สำหรับกลุ่มอายุต่ำกว่า 15 ปี และ 17 ปี จำนวนน้อยคือ ร้อยละ 13.8 และ 7.2 ตามลำดับ แต่ถ้าพิจารณาในแต่ละเพศแล้ว พบว่า สัดส่วนของนักเรียนชายมีอายุ 16 ปี มีถึงร้อยละ 47.0 ในขณะที่นักเรียนหญิงที่มีอายุ 15 ปี และ 16 ปี คิดเป็นสัดส่วนที่พอ ๆ กัน (ตารางที่ 1)

3. อายุของบิดา

ในการวิจัยครั้งนี้ได้แบ่งอายุบิดาของนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม คือ ต่ำกว่า 40 ปี, 40-44 ปี, 45-49 ปี, และ 50 ปีขึ้นไป พบว่า นักเรียนที่บิดามีอายุต่ำกว่า 40 ปี มี สัดส่วนร้อยละ 13.3 สำหรับอายุที่เหลือ เมื่อคิดเป็นสัดส่วนแล้วไม่แตกต่างกันมากนัก คือ ร้อยละ 29.3, 28.2, และ 29.2 ตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบว่า ส่วนใหญ่ของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีบิดาอายุระหว่าง 45 ปีขึ้นไป คือ ร้อยละ 55.7 และ 59.0 ตามลำดับ

4. จำนวนพี่น้องของบุตร

นักเรียนตัวอย่างมีจำนวนพี่น้องซึ่งนับรวมตัวนักเรียนเองโดยเฉลี่ย คือ 2.9 คน เมื่อจํานนนักเรียนที่สำรวจได้ตามจำนวนพี่น้อง พบว่า ร้อยละ 52.4 ของนักเรียน เป็นนักเรียนที่มีพี่น้องที่มีชีวิตอยู่ปัจจุบัน 3 คนขึ้นไป สำหรับนักเรียนที่เหลือเป็นนักเรียนที่มีพี่น้อง 1-

2 คน คิดเป็นร้อยละ 47.6 และถ้าพิจารณาในแต่ละเพศแล้ว พบว่า สัดส่วนของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกันทั้ง 2 กลุ่ม คือ นักเรียนชายหญิงที่มีพี่น้อง 1-2 คน มีสัดส่วนร้อยละ 45.1 และ 50.2 ในขณะที่นักเรียนชายหญิงที่มีพี่น้อง 3 คนขึ้นไป มีสัดส่วนร้อยละ 54.9 และ 49.8 ตามลำดับ (ตารางที่ 1)

5. ลำดับบุตร

โดยเฉลี่ยแล้ว นักเรียนเป็นบุตรคนที่ 2 ทั้งนี้ ร้อยละ 46.9 ของนักเรียนเป็นบุตรคนแรก รองลงมาคือ ร้อยละ 40.6 เป็นบุตรคนที่ 2-3 และพบว่า มีเพียงส่วนน้อย คือ ร้อยละ 12.5 เท่านั้นที่เป็นบุตรคนที่ 4 ขึ้นไป จะเห็นว่า สัดส่วนของนักเรียนที่เป็นบุตรคนที่ 4 ขึ้นไป มีน้อยมาก แสดงว่า ครอบครัวของนักเรียนส่วนใหญ่เป็นครอบครัวขนาดเล็ก ถ้าแยกพิจารณาตามเพศจะพบว่า เกือบครึ่งหนึ่งของนักเรียนหญิงจะเป็นบุตรคนแรก ในขณะที่นักเรียนชายก็เป็นบุตรคนแรกเช่นกัน ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกับนักเรียนหญิง (ร้อยละ 48.6 และ ร้อยละ 45.1 ตามลำดับ) นอกจากนี้ นักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่เป็นบุตรคนที่ 4 อยู่ในสัดส่วนที่พอ ๆ กัน (ตารางที่ 1)

6. จำนวนสมาชิกในครอบครัว

นักเรียนตัวอย่างมีจำนวนสมาชิกในครอบครัวโดยเฉลี่ย 5.1 คน ทั้งนี้ ร้อยละ 41.2 อาศัยอยู่ในครอบครัวที่มีสมาชิกน้อยกว่า 5 คน รองลงมาคือร้อยละ 35.9 ของนักเรียน อยู่ในครอบครัวที่มีสมาชิก 5-6 คน ส่วนนักเรียนที่เหลืออยู่ในครอบครัวที่ค่อนข้างใหญ่คือ มีสมาชิกตั้งแต่ 7 คนขึ้นไป ทั้งนี้ ครอบครัวของนักเรียนส่วนใหญ่จะมีสมาชิกเพียงบิดามารดาและบุตรเท่านั้น มีจำนวนน้อยที่มีญาติพี่น้องอาศัยอยู่ด้วย (ตารางที่ 1)

จ. ลักษณะทางสังคม

1. สถานภาพสมรสของบิดา

นักเรียนส่วนใหญ่หรือร้อยละ 86.3 มีบิดาที่มีสถานภาพสมรส ส่วนที่เหลือมีบิดาเป็นหม้ายหรือหย่า จะเห็นว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีบิดาที่ยังอาศัยอยู่ด้วยกันกับมารดามากที่สุดคือร้อยละ 87.3 และ 85.3 ตามลำดับ (ตารางที่ 1)

2. ระดับการศึกษาของบิดา

ระดับการศึกษาของนักเรียนที่เป็นตัวอย่างในการศึกษาคั้งนี้ พบว่า ร้อยละ 53.4 ของนักเรียนทั้งหมด มีบิดาจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 ขึ้นไป ส่วนนักเรียนที่เหลือมีบิดาจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 และไม่มีการศึกษาเลย โดยทั้งนักเรียนชายและนักเรียนหญิงส่วนใหญ่มิบิดาสำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ขึ้นไป และมีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน (ตารางที่ 1)

3. สถานภาพการอยู่อาศัยร่วมกัน

ประมาณ 4 ใน 5 ของนักเรียน อาศัยอยู่กับบิดา ส่วนผู้ที่ไม่ได้อาศัยอยู่กับบิดาอาจเป็นเพราะนักเรียนย้ายอยู่ที่อื่นจากบ้านของบิดา (เช่น ไปเรียน) หรือบิดามารดาแยกทางกัน แต่ตัวเองเติบโตขึ้นมาในครอบครัวของญาติ หรือด้วยเหตุผลอื่นนอกจากที่กล่าวนี้ก็ได้ โดยนักเรียนหญิงและนักเรียนชายต่างก็อาศัยอยู่บ้านเดียวกับบิดาเป็นส่วนใหญ่ และนักเรียนหญิงมีส่วนของการอยู่บ้านเดียวกับบิดาใกล้เคียงกับนักเรียนชาย (ตารางที่ 1)

4. การเดินทางออกจากบ้าน-กลับบ้านพร้อมบิดา

นักเรียนส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 84.4 ไม่ได้เดินทางออกจากบ้านเพื่อไปโรงเรียนพร้อมกับบิดา โดยทั้งนักเรียนหญิงและนักเรียนชายมีส่วนที่ใกล้เคียงกัน

ในช่วงเย็น นักเรียนส่วนใหญ่คือร้อยละ 95.1 ไม่ได้กลับบ้านพร้อมกับบิดา และมีสัดส่วนใกล้เคียงกันทั้งนักเรียนหญิงและนักเรียนชาย อาจเป็นเพราะว่า นักเรียนบางคนเรียนนี้เป็นเด็กรุ่น ไม่อยากที่จะกลับบ้านพร้อมบิดา หรือนักเรียนเหล่านี้กลับพร้อมมารดามากกว่า (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 ร้อยละของผู้ตอบจำแนกตามลักษณะทางประชากรและสังคมของผู้ตอบและเพศบุตร

ลักษณะทางประชากรและสังคม	เพศบุตร		รวม
	ชาย	หญิง	
<u>เพศ</u>	100.0	100.0	100.0
(จำนวนตัวอย่าง)	(300)	(300)	(600)
<u>อายุของบุตร</u>			
ต่ำกว่า 15 ปี	11.3	16.3	13.8
15 ปี	34.0	38.7	36.3
16 ปี	47.0	38.3	42.7
17 ปี	7.7	6.7	7.2
รวม (จำนวนตัวอย่าง)	100.0(300)	100.0(300)	100.0(600)
<u>อายุของบิดา</u>			
ต่ำกว่า 40 ปี	14.0	12.7	13.3
40-44 ปี	30.0	28.3	28.2
45-49 ปี	28.0	28.3	28.2
ตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป	27.7	30.7	29.2
รวม (จำนวนตัวอย่าง)	100.0(300)	100.0(300)	100.0(600)
ค่าเฉลี่ย (ปี)	45.5	46.1	45.8
<u>สถานภาพสมรสของบิดา</u>			
ยังอยู่กันฉันท์สามีภรรยา	87.3	85.3	86.3
แยกกันอยู่, หย่า, หม้าย	12.7	14.7	13.7
รวม (จำนวนตัวอย่าง)	100.0(299)	100.0(300)	100.0(599)

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ลักษณะทางประชากรและสังคม	เพศบุตร		รวม
	ชาย	หญิง	
การศึกษาของบิดา			
ต่ำกว่ามัธยมศึกษาปีที่ 4, ไม่ได้เรียน	44.9	48.2	46.6
มัธยมศึกษาปีที่ 4 ขึ้นไป, อื่น ๆ	55.1	51.8	53.4
รวม (จำนวนตัวอย่าง)	100.0(276)	100.0(282)	100.0(558)
ลำดับบุตร			
คนที่ 1	45.1	48.7	46.9
คนที่ 2-3	42.8	38.4	40.6
คนที่ 4 ขึ้นไป	12.1	12.9	12.5
รวม (จำนวนตัวอย่าง)	100.0(297)	100.0(294)	100.0(591)
ค่าเฉลี่ย	2.0	2.0	2.0
จำนวนพี่น้อง			
1-2 คน	45.1	50.2	47.6
3 คนขึ้นไป	54.9	49.8	52.4
รวม (จำนวนตัวอย่าง)	100.0(295)	100.0(295)	100.0(590)
ค่าเฉลี่ย (คน)	3.0	2.8	2.9
สถานภาพการอยู่อาศัยร่วมกับบิดา			
อาศัยอยู่กับบิดา	80.7	77.6	79.1
ไม่ได้อาศัยอยู่กับบิดา	19.3	22.4	20.9
รวม (จำนวนตัวอย่าง)	100.0(300)	100.0(299)	100.0(599)

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ลักษณะทางประชากรและสังคม	เพศบุตร		รวม
	ชาย	หญิง	
<u>จำนวนสมาชิกในครอบครัว</u>			
ต่ำกว่า 5 คน	45.6	37.1	41.2
5-6 คน	36.3	35.6	35.9
7 คนขึ้นไป	18.1	27.2	22.8
รวม (จำนวนตัวอย่าง)	100.0(270)	100.0(278)	100.0(548)
ค่าเฉลี่ย (คน)	4.9	5.3	5.1
<u>การเดินทางออกจากบ้านพร้อมบิดา</u>			
ไม่พร้อมบิดา	83.8	84.8	84.4
พร้อมบิดา	16.2	15.2	15.6
รวม (จำนวนตัวอย่าง)	100.0(291)	100.0(297)	100.0(588)
<u>การเดินทางกลับบ้านพร้อมบิดา</u>			
ไม่พร้อมบิดา	96.0	94.3	95.1
พร้อมบิดา	4.0	5.7	4.9
รวม (จำนวนตัวอย่าง)	100.0(298)	100.0(299)	100.0(597)

ข. ลักษณะทางเศรษฐกิจของผู้ตอบ

ในด้านเศรษฐกิจของครอบครัวนักเรียน ได้สอบถามเกี่ยวกับอาชีพของบิดา และ รายได้ของครอบครัว เพื่อนำมาใช้เป็นเครื่องชี้วัด ดังนี้ (ตารางที่ 2)

1. อาชีพของบิดา

ผู้วิจัยแบ่งอาชีพของบิดาเป็น 3 กลุ่ม คือ 1. ผู้ปฏิบัติงานที่ใช้วิชาชีพ วิชาการและงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งผู้ที่ไม่ได้ทำงาน และผู้ที่ทำงานที่ไม่สามารถระบุประเภทได้ 2. ผู้ปฏิบัติงานอาชีพเกี่ยวกับการค้า และงานที่เกี่ยวข้อง 3. ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับด้านบริการ ช่าง รับจ้าง และงานที่เกี่ยวข้อง พบว่า นักเรียนมีบิดาอยู่กลุ่มวิชาชีพและการพาณิชย์ในสัดส่วนที่ เท่ากัน คือ ร้อยละ 35.7 เป็นที่น่าสังเกตว่า นักเรียนชายมีสัดส่วนที่บิดาประกอบอาชีพเกี่ยวกับ ด้านวิชาชีพ ถึงร้อยละ 37.3 ในขณะที่นักเรียนหญิงมีสัดส่วนที่บิดาประกอบอาชีพเกี่ยวกับการ พณิชย์ถึงร้อยละ 35.8

2. รายได้ของครอบครัว

เมื่อพิจารณารายได้ของครอบครัวของนักเรียนในการศึกษาครั้งนี้ ซึ่งแบ่ง เป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ ครอบครัวที่มีรายได้ต่ำกว่า 15,000 บาท, ครอบครัวที่มีรายได้ 15,000- 30,000 บาท และครอบครัวที่มีรายได้ตั้งแต่ 30,001 บาทขึ้นไป บปรากฏว่า นักเรียนที่มีรายได้ ครอบครัวต่ำกว่า 15,000 บาท และ 15,000-30,000 บาท มีสัดส่วนใกล้เคียงกัน คือ 36.4 และ 34.6 ตามลำดับ ส่วนนักเรียนที่อยู่ครอบครัวที่มีรายได้ตั้งแต่ 30,001 บาทขึ้นไป มีเป็น ส่วนน้อยคือ ร้อยละ 29 และเมื่อแยกพิจารณาตามเพศแล้ว พบว่า โดยสัดส่วนของนักเรียนที่อยู่ัน ครอบครัวที่มีรายได้สูงเป็นนักเรียนหญิงมากกว่านักเรียนชาย

ตารางที่ 2 ร้อยละของผู้ตอบจำแนกตามลักษณะทางเศรษฐกิจของผู้ตอบและเพศบุตร

ลักษณะทางเศรษฐกิจ	เพศบุตร		รวม
	ชาย	หญิง	
<u>อาชีพของบิดา</u>			
ผู้ปฏิบัติงานที่วิชาชีพ*	37.3	34.1	35.7
ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการพาณิชย์	35.5	35.8	35.7
ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริการ ว่างๆ**	27.2	30.0	28.6
รวม (จำนวนตัวอย่าง)	100.0(287)	100.0(293)	100.0(580)
<u>รายได้ของครอบครัว</u>			
ต่ำกว่า 15,000 บาท	30.3	42.0	36.4
15,000-30,000 บาท	38.1	31.4	34.6
ตั้งแต่ 30,001 บาทขึ้นไป	31.6	26.6	29.0
รวม (จำนวนตัวอย่าง)***	100.0(155)	100.0(169)	100.0(324)
ค่าเฉลี่ย (บาท)	30,380.64	26,116.84	28,156.63

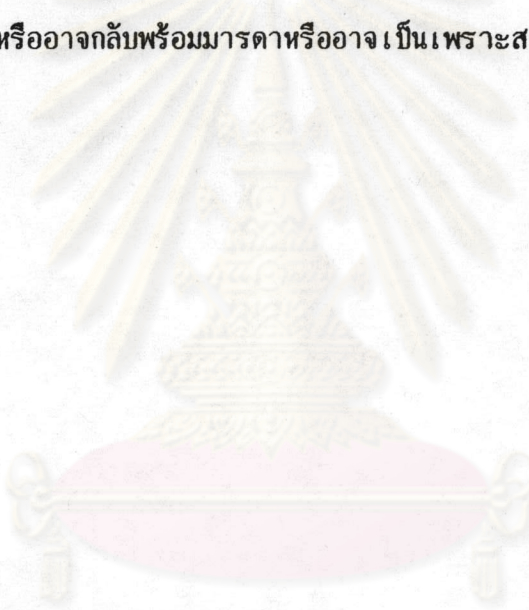
* รวมงานด้านวิชาการ งานจัดการ ข้าราชการ เสมียน พนักงานผู้ที่ไม่ได้ทำงาน และเกษียณ

** รวมงานด้านการเกษตร ป่าไม้ กรรมกร รับจ้าง พนักงานขับยานพาหนะและงานที่เกี่ยวข้อง

*** เนื่องจากมีนักเรียนจำนวนมากที่ไม่ตอบรายได้ของครอบครัวจึงเหลือเพียง 324 ราย

สรุป นักเรียนที่ตกเป็นตัวอย่างในการศึกษาคั้งนี้มีสัดส่วนของนักเรียนชายเท่ากับนักเรียนหญิง นักเรียนมีอายุประมาณ 15-16 ปี ครอบคลุมแล้วนักเรียนเป็นบุตรคนที่ 2 มีพี่น้อง 3 คน (รวมตัวนักเรียนด้วย) มีสมาชิกในครอบครัวประมาณ 5 คน นักเรียนส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับบิดา

และมีรายได้ครอบครัวเฉลี่ยเท่ากับ 28,156.63 บาท/เดือน ซึ่งนับว่า เป็นรายได้ที่จัดว่าอยู่ในระดับที่ดี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบิดาของนักเรียนส่วนใหญ่จะมีอาชีพประเภทการพาณิชย์และวิชาชีพ ซึ่งสามารถหารายได้ที่สูงจึงทำให้มีรายได้ดี โดยรายได้ครอบครัวของนักเรียนชายมีระดับสูงกว่านักเรียนหญิง ทางด้านบิดาของนักเรียนมีอายุเฉลี่ยประมาณ 46 ปี ซึ่งส่วนใหญ่ยังอยู่ด้วยกันฉันท์สามีภรรยากับมารดาของนักเรียน และมีการศึกษาทั้งระดับต้นและสูงในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน ในส่วนของการเดินทางไป-กลับในแต่ละวันของนักเรียน บปรากฏว่า นักเรียนส่วนใหญ่ไม่ได้เดินทางพร้อมกับบิดาทั้งนักเรียนชายและนักเรียนหญิง ซึ่งอาจเป็นเพราะว่า นักเรียนต้องการกลับบ้านพร้อมเพื่อนมากกว่า หรืออาจกลับพร้อมมารดาหรืออาจเป็นเพราะสาเหตุอื่นก็ได้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย